

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 153

12-02-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിലെ വികസന നേട്ടങ്ങൾ

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
<p>ശ്രീ കെ.കെ. രാമചന്ദ്രൻ, ശ്രീ ഒ . ആർ. കേളു ശ്രീ കെ. ബാബു (നെന്മാറ), ശ്രീ സി കെ ഹരീന്ദ്രൻ</p>		<p>ശ്രീമതി വീണാ ജോർജ്ജ് (ആരോഗ്യ- വനിത-ശിശുവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>	
(എ)	<p>കേരളീയർ ചികിത്സിച്ച് ദരിദ്രരാകുന്നുവെന്നും ഈ ഗുരുതര സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തെ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ സമഗ്രമായി വികസിപ്പിക്കണമെന്നും 2015-ൽ ആസൂത്രണ ബോർഡിന്റെ ആരോഗ്യ മേഖലാ വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരുന്നത് പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ടോ;</p>	(എ)	<p>ഉണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>2016 മുതൽ 2023 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സംസ്ഥാനത്തെ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വികസന നേട്ടങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് അറിയിക്കുമോ;</p>	(ബി)	<p>സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന ആർദ്രം കർമ്മപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രാഥമികാരോഗ്യതലം മുതൽ ആരോഗ്യമേഖലയെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിൽ പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ബൃഹത് കർമ്മ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി ആദ്യ ഘട്ടമായി 170 പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളെയും, രണ്ടാം ഘട്ടമായി 504 പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളെയും, മൂന്നാം ഘട്ടമായി 212 സ്ഥാപനങ്ങളെയും കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളാക്കുന്നതിന് തെരഞ്ഞെടുക്കുകയുണ്ടായി.</p> <p>പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി പരിവർത്തനം ചെയ്യുമ്പോൾ രാവിലെ 9 മണി മുതൽ വൈകുന്നേരം 6 മണി വരെ ഒ.പി. സൗകര്യവും ഒപ്പം സമഗ്ര പ്രാഥമികാരോഗ്യ പരിരക്ഷയും നൽകി വരുന്നു (Preventive, Promotive, Curative, Paliative, Rehabilitative services). രോഗ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ജനങ്ങൾക്ക് ബോധവൽക്കരണം, രോഗ പ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പുകൾ,</p>

പ്രാണിജന്യരോഗ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Vector study & Control), മറ്റ് പകർച്ച വ്യാധികൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ, അമ്മയുടേയും കുഞ്ഞിന്റേയും ആരോഗ്യത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ടുള്ള (screening for diseases) കുടുംബാസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നടന്നു വരുന്നു. ജീവിത ശൈലി രോഗനിർണ്ണയ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ആഴ്ചയിൽ 6 ദിവസവും NCD ക്ലിനിക്ക് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ രോഗികൾക്ക് വിശ്രമിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ കാത്തിരിപ്പ് മുറികൾ, ഒപി രജിസ്ട്രേഷൻ കൗണ്ടറുകൾ, രോഗീസൗഹൃദ ശുചിമുറികൾ, സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും പ്രത്യേക ശുചിമുറികൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി റാംപ്, രോഗിയുടെ സ്വകാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പരിശോധന മുറികൾ, കാത്തിരിപ്പ് മുറികളിൽ രോഗികൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനതകുന്ന രീതിയിൽ ടെലിവിഷൻ സ്ഥാപിക്കൽ, എയർപോർട്ട് ചെയർ, മറ്റു കസേരകൾ, കുടിവെള്ള വിതരണം എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നു. കൂടാതെ മെച്ചപ്പെട്ട ലാബ് സൗകര്യങ്ങൾ, നഴ്സുമാരുടെ പ്രീ ചെക്കപ്പ് റൂം കൗൺസിലിംഗ് സംവിധാനം, ഫാർമസി ഇമ്മ്യൂണേഷൻ മുറി, ശ്വാസ്, ആശ്വാസ് സമ്പൂർണ്ണ മാനസികാരോഗ്യ പദ്ധതികൾ എന്നിവ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. ഒപ്പം ടി സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മാനവ വിഭവശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വിഭാഗങ്ങളിലായി 1830 അധിക തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചു.

172 കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഡയബറ്റിക് റെറ്റിനോപ്പതി ക്ലിനിക്കുകൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഗർഭിണികൾക്കുള്ള സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ ആന്റിനേറ്റൽ ക്ലിനിക്കുകളും, എല്ലാ ബുധനാഴ്ചയും കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പും കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളും പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളും വഴി നൽകി വരുന്നു. പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ RBSK പദ്ധതി മുഖേന കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളിലും അംഗനവാടികളിലും സർക്കാർ, എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിലുമായി കുട്ടികളിലെ 30 ആരോഗ്യ അവസ്ഥകൾക്കുള്ള പരിശോധന

			<p>നടത്തി വരുന്നു. ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയും ജില്ലാ പ്രാരംഭ ഇടപെടൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയും തുടർചികിത്സകൾ നടത്തി വരുന്നു. മൊബൈൽ യൂണിറ്റുകൾ വഴി ആദിവാസി തീരദേശ മേഖലകളിൽ പ്രത്യേക ക്യാമ്പുകളും കുട്ടികൾക്കായി നടത്തി വരുന്നുണ്ട്</p> <p>2016 മുതൽ 2023 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സംസ്ഥാനത്തെ 17 അർബൻ പ്രൈമറി ഹെൽത്ത് സെന്ററുകളിൽ ഡെന്റൽ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എൻ പി സി ബി(National program for control of blindness) പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്കായി 414 വിഷൻ സെന്ററുകൾ പ്രവർത്തന സജ്ജമായി. കേരളത്തിലെ 9 സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, 39 നഗര പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, 115 കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നാഷണൽ ക്വാളിറ്റി അഷ്യാൻസ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് (എൻ.ക്യു.എ.എസ്) അംഗീകാരം ലഭിച്ചു.</p>
(സി)	<p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിന് ശേഷം പ്രസ്തുത മേഖലയിൽ എന്തെല്ലാം പുതിയ പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	(സി)	<p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം പ്രാഥമികാരോഗ്യ മേഖലയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. നവകേരള കർമ്മപദ്ധതി II ആർദ്രം മിഷൻ II-ന്റെ ഭാഗമായി സമൂഹത്തിലെ 30 വയസ്സിനുമുകളിൽ പ്രായമായ എല്ലാവരുടെയും ജീവിത ശൈലീരോഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും അതിലേക്ക് നയിക്കുന്ന ഹേതുക്കളെ (റിസ്ക് ഫാക്ടർ) കുറിച്ചുമുള്ള വിവരശേഖരണ സർവ്വേ ആശാപ്രവർത്തകരിലൂടെ ഇ-ഹെൽത്ത് തയ്യാറാക്കിയ "ശൈലി" എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ജനസംഖ്യാധിഷ്ഠിത ജീവിതശൈലീരോഗ നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പ്രകാരം ഒരു കോടി അമ്പത്തിയാറുലക്ഷം ജനങ്ങളുടെ സർവ്വേ പൂർത്തീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ രോഗ സാധ്യതയുള്ളവരെ തുടർ പരിശോധന നടത്തുന്നതിനും രോഗം സ്ഥിരീകരിക്കുന്നവർക്ക് ചികിത്സ ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ക്യാൻസർ രോഗ നിയന്ത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി, രോഗത്തിന്റെ സാധ്യതയുമായി റഫർ ചെയ്യപ്പെട്ട ജനങ്ങൾക്ക് പ്രാഥമിക തലത്തിൽ തന്നെ പരിശോധന നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി</p>

സീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ക്യാൻസർ കെയർ സൂട്ട് എന്ന ആപ്ലിക്കേഷൻ ആരംഭിക്കുകയും രോഗികളെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് തുടർ പരിശോധനകൾക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ പ്രാഥമിക ചികിത്സാകേന്ദ്രങ്ങളെയും സ്പെഷ്യലിറ്റി ക്ലിനിക്കുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന 'ക്യാൻസർ ഗ്രിഡ്' എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. കുടുംബക്ഷേമ ഉപകേന്ദ്രങ്ങളെ "ജനകീയാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി" മാറ്റുകയും എല്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിലും ഒരു മിഡിൽ ലെവൽ സർവീസ് പ്രൊവൈഡറുടെ (MLSP) സഹായത്തോടുകൂടി ജീവിതശൈലീരോഗ നിർണ്ണയ പരിപാടി ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പുതിയ കെട്ടിട നിർമ്മാണ/നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

പകർച്ചവ്യാധി രോഗനിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 2023 മുതൽ Integrated Health Information Platform-IDSP സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കി. പ്രൈവറ്റ് മേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങളും ഇപ്പോൾ ഈ സംവിധാനം മുഖേന റിപ്പോർട്ടിംഗ് ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. എലിപ്പനി പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ തന്നെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള RT-PCR പരിശോധനാ സംവിധാനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തെ 6 പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബുകളിലും, 3 മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും 2023 മുതൽ ലഭ്യമാക്കി. National Viral Hepatitis Control Programme (NVHCP) 2021 മുതൽ കേരളത്തിൽ 32 ചികിത്സാ കേന്ദ്രങ്ങൾ വിവിധ ജില്ലാ/ജനറൽ ആശുപത്രികൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിലായി നടന്നുവരുന്നു. ടി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പൊതുജനങ്ങൾ, High Risk Groups എന്നിവരിൽ Hepatitis B, Hepatitis C എന്നിവയുടെ രോഗനിർണ്ണയം (Screening and Confirmation), ചികിത്സ ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് സൗജന്യ ചികിത്സ, ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർക്ക് HBV വാക്സിനേഷൻ എന്നീ സേവനങ്ങൾ നൽകി വരുന്നു. 15-59 വയസ്സ് വരെയുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും വിളർച്ച ഉണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിച്ച് വേണ്ട ചികിത്സ നൽകുന്നതിനും പൊതുവിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി "വിവകേരള" പദ്ധതി പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളും ജനകീയാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളും വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

37 നഗര പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ ദേശീയ ഗുണനിലവാര അംഗീകാരമുള്ള(NQAS Accredited)

		<p>കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റി. 45 നഗര പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും “ഈ ഹെൽത്ത് കേന്ദ്രങ്ങൾ” ആക്കി മാറ്റി.</p> <p>സംസ്ഥാനത്തെ ആദ്യ അർബൻ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹെൽത്ത് സെന്റർ എറണാകുളം നഗരത്തിൽ ആരംഭിച്ചു. നഗര പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി നഗരങ്ങളിലെ ചേരികളിലും മറ്റും അധിവസിക്കുന്ന കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾക്ക് സാനിറ്ററി നാപ്കിനുകൾ നാമമാത്ര നിരക്കിൽ നൽകുന്നു.</p> <p>കേരളത്തിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ജില്ലകളിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ കമ്മ്യൂണിറ്റി ലിങ്ക് വർക്കർ (CLW) പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് വരാൻ നിരവധി തടസ്സങ്ങൾ നേരിടുന്ന ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ ട്രാൻസ് ജെൻഡർ കമ്മ്യൂണിറ്റിക്കും ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തിനും ഇടയിൽ ഉള്ള കണ്ണിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയെന്നതാണ് കമ്മ്യൂണിറ്റി ലിങ്ക് വർക്കർമാരുടെ ചുമതലകൾ . ഇതിന്റെ ആദ്യപടിയായി തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട് ജില്ലകളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി ലിങ്ക് വർക്കർമാരെ തെരഞ്ഞെടുത്ത് പരിശീലനം നൽകി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(ഡി)	<p>പ്രൈമറി ഹെൽത്ത് സെന്ററുകൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹെൽത്ത് സെന്ററുകൾ, ജില്ലാ-താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ എന്നിവയിലെ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പുരോഗതി വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) ആർദ്രം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജില്ലാതല ആശുപത്രികൾ സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സൗകര്യങ്ങളും താലൂക്കാശുപത്രികൾ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സൗകര്യങ്ങളും ഉള്ള ആശുപത്രികളായി ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനവും അധികസേവനവും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ആയതിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള നിർമ്മാണ നവീകരണ പ്രവൃത്തികൾ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി പുരോഗമിക്കുന്നു. 14 ജില്ല ആശുപത്രികളിലെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയായി. തെരഞ്ഞെടുത്ത 43 താലൂക്കാശുപത്രികളിൽ 12 എണ്ണത്തിന്റെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായുകകയും 19 സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തി പുരോഗമിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നു. 3 സ്ഥാപനങ്ങളിലെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി ഉടൻ ആരംഭിക്കും.</p> <p>പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രമാക്കി ഉയർത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുത്ത 886 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 663 സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കി. ബാക്കിയുള്ള 223 സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തി വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി പുരോഗമിക്കുന്നു.</p>

സാമൂഹികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളെ ബ്ലോക്ക്തല കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുത്ത 152 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 56 സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തി

പൂർത്തിയാക്കുകയും 35 സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തി പുരോഗമിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവയിൽ 35 സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി ഉടൻ ആരംഭിക്കുന്നതുമാണ്.

25 ആശുപത്രികളിൽ ക്യാൻസർ രോഗ നിർണ്ണയത്തിനും കീമോതെറാപ്പി ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചികിത്സക്കും സജ്ജമാക്കിയിട്ടുള്ള വികേന്ദ്രീകൃത ക്യാൻസർ ചികിത്സാ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 10

ജില്ലാ ആശുപത്രികളിൽ സ്ട്രോക്ക് യൂണിറ്റ് ആരംഭിക്കുകയും 236 ലധികം സ്ട്രോക്ക് ത്രോമ്പോസിസ് നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇടുക്കി ഒഴികെയുള്ള ജില്ലകളിൽ കാത്ത് ലാബുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 105 പ്രധാന ആശുപത്രികളിൽ അത്യാധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഹീമോഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തന സജ്ജമാണ്. ഈ സർക്കാരിന്റെ പുതുതലമുറ പദ്ധതിയായ പെരിറ്റോണിയൽ ഡയാലിസിസ് പദ്ധതി ഇപ്പോൾ 14 ജില്ലകളിലും

പ്രവർത്തനക്ഷമമാണ്. 16 പ്രധാന ആശുപത്രികളിൽ വയോജന വാർഡുകളും, വയോജന ക്ലിനിക്കുകളും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നതിനൊപ്പം ആശുപത്രികളെ വയോജന സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനുള്ള എൽഡർലി ഫ്രണ്ട്ലി ഇനിഷ്യേറ്റീവ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പേവിഷബാധ മൂലമുള്ള മരണങ്ങൾ തടയുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും Wound Washing Facilities സജ്ജമാക്കുന്നതിന് (ആന്റി റാബിസ് ക്ലിനിക്കിന്) നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു. ഇതിനായി 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ട്രൈബൽ-കോസ്റ്റൽ മേഖലയിലുള്ള 195 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ വീതം പ്രത്യേക തുക അനുവദിക്കുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തു.

പേവിഷബാധക്കെതിരെയുള്ള വാക്സിൻ (ARV) നിലവിൽ 329 പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങൾ, 211 സാമൂഹിക ആരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങൾ, 87 താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ, 35 ജില്ലാ തല ആശുപത്രികൾ, 10 മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ, 11 ഇതര ആശുപത്രികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ലഭ്യമാണ്.

പേവിഷബാധക്കെതിരെയുള്ള ഇമ്മ്യൂണോഗ്ലോബുലിൻ (ERIG) നിലവിൽ 9 മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ, 29 ജില്ലാതല ആശുപത്രികൾ, 26 താലൂക്ക് തല ആശുപത്രികൾ എന്നിവയിൽ ലഭ്യമാണ്.

